

393 13.10.2017

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și
combaterea violenței în familie**

Analizând **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B393 din 14.09.2017,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare, în scopul punerii de acord a dispozițiilor art.5 lit.c) cu Decizia Curții Constituționale nr.264/2017. În plus, prin proiect se are în vedere reglementarea posibilității emiterii unui ordin de protecție de urgență, precum și instituirea unor reguli derogatorii de la dreptul comun în ceea ce privește răspunderea penală în cazurile de violență în familie.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Referitor la norma propusă, la pct.1 pentru art.5 lit.c), semnalăm că nu se justifică precizarea referitoare la includerea în categoria membrilor de familie a concubinilor, întrucât aceste

persoane sunt incluse în sfera noțiunii de „persoane care au stabilit relații asemănătoare acelor dintre soți”. De altfel, echivalența dintre aceste noțiuni rezultă și din faptul că textul propus se referă la „ascendenții și descendenții concubinei/concubinului”, Prin urmare, apreciem că se impune eliminarea expresiei „inclusiv concubinii”.

Pe de altă parte, redactarea părții finale a textului nu este suficient de clară, motiv pentru care sfera persoanelor avute în vedere de text nu poate fi stabilită cu precizie. Astfel, în locul sintagmei „persoane care au stabilit relații asemănătoare celor dintre părinți și copii” utilizată în norma în vigoare, textul propus se referă la anumite categorii de rude ale concubinilor, fără ca aceste categorii să poată fi identificate cu ușurință. Pentru acest motiv, propunem fie menținerea sintagmei aflate în prezent în vigoare, fie utilizarea expresiei „copiii, ascendenții și descendenții, precum și frații și surorile acestora”.

În ceea ce privește condiția referitoare la locuința victimei, semnalăm că, prin Decizia nr.264/2017, Curtea Constituțională a constatat că *„cerința conviețuirii - impusă de prevederile art.5 lit.c) din Legea nr.217/2003 persoanelor care au stabilit relații asemănătoare acelor dintre soți sau dintre părinți și copii, pentru a se putea emite un ordin de protecție -, constituie o neconcordanță, în accepțiunea art.20 alin.(2) din Constituție, între legea internă și un tratat privitor la drepturile fundamentale ale omului. Întrucât legea internă nu conține dispoziții mai favorabile, dispozițiile art.20 alin.(2) din Constituție consacră prioritatea reglementării internaționale, în speță, a Convenției din 11 mai 2011 a Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificată de România prin Legea nr.30/2016”*. Precizăm că, potrivit art.3 lit.b) din Convenție, noțiunea de „violența domestică” semnifică toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care se produc în mediul familial sau domestic ori între foștii sau actualii soți sau parteneri, **indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima**. Prin urmare, este de analizat dacă expresia „dacă acestea locuiesc sau au locuit împreună”, utilizată în textul propus pentru art.5 lit.c), acoperă toată sfera situațiilor vizate de norma din Convenție.

3. La pct.3, semnalăm că normele propuse nu sunt corelate cu dispozițiile art.199 din Codul penal referitoare la infracțiunea de violență în familie, text rămas nemodificat, care cuprinde, la rândul său, soluții derogatorii de la dreptul comun. Astfel, similar normei din

proiect, și art.199 din Codul penal prevede posibilitatea punerii în mișcare din oficiu a acțiunii penale în cazul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art.193 și 196 împotriva unui membru de familie. Prin urmare, din acest punct de vedere, textul propus prin proiect instituie o reglementare paralelă celei din Codul penal. Pe de altă parte, Codul penal prevede că împăcarea înlătură răspunderea penală, în vreme ce proiectul instituie o soluție *sui-generis* referitoare la împăcare.

Având în vedere necesitatea reglementării răspunderii penale prin norme clare, previzibile și accesibile, este necesar ca, în funcție de soluțiile legislative preconizate, prin proiect să se intervină legislativ și asupra Codului penal.

Pe de altă parte, precizăm că normele propuse pentru art.28¹ nu se integrează tematic în obiectul de reglementare al Capitolului IV, referitor la ordinul de protecție.

Pentru aceste motive, este necesară reanalizarea soluției legislative propuse.

4. La pct.4, semnalăm că reglementarea procedurii de emitere a ordinului de protecție de urgență nu este completă, astfel încât nu ar putea fi aplicată în practică. Astfel, referirea generică la „organul de poliție competent” nu este suficientă pentru stabilirea competenței, fiind necesară indicarea unui criteriu obiectiv în acest sens.

În plus, textul reglementează doar scopul emiterii ordinului de protecție - oferirea siguranței imediate a victimelor violenței domestice, în scopul înlăturării pericolului - însă nu prevede măsurile care pot fi luate prin emiterea respectivului ordin.

Pe de altă parte, în text nu se prevede nici care este instanța competentă să dispună prelungirea termenului pentru care este emis ordinul de protecție de urgență și nici nu sunt prevăzute norme referitoare la procedura de judecată în aceste situații.

În ceea ce privește norma din teza finală a textului propus pentru art.29¹, precizăm că aplicarea unei sancțiuni contravenționale nu se poate face în lipsa constatării săvârșirii unei contravenții. Pe de altă parte, potrivit art.1 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.55/2002 privind regimul juridic al sancțiunilor prestării unei activități în folosul comunității, aprobată prin Legea nr.641/2002, cu modificările și completările ulterioare, sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității poate fi aplicată numai de instanța de judecată. Prin

urmare, soluția legislativă referitoare la posibilitatea aplicării acestei sancțiuni de către „organul de poliție competent” nu poate fi instituită.

Având în vedere observațiile de mai sus, este necesară reanalizarea și completarea dispozițiilor referitoare la ordinul de protecție de urgență.

5. Sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative prevăzute de Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la actuala formă a proiectului, după formula introductivă trebuie să existe un articol unic, ce va exprima intenția normativă a inițiatorului și va avea următoarea parte introductivă:

„Articol unic. – Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr.205 din 24 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

În continuare, enunțurile punctelor subsumate părții introductive vor fi reformulate potrivit uzanțelor normative, cu respectarea modelului de mai jos:

„La articolul ...litera... se modifică și va avea următorul cuprins:[...];

După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:[...];

Articolul ... se abrogă”.

Totodată, în concordanță cu rigorile tehnicii legislative, partea dispozitivă a pct.2 va avea următoarea redactare:

„2. La articolul 7 alineatul (2), după litera f) se introduce o nouă literă, lit. g), cu următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 846/12.10.2014

Lege pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

1	republicare cu renumerotare	M. Of. nr. 205/24 mar. 2014 Lege pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	
2	modificări prin	O.G. nr. 6/2015 Ordonanță privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie aprobată prin L. nr. 160/2015	M. Of. nr. 78/29 ian. 2015 M. Of. nr. 449/23 iun. 2015
			<i>modifică art. 37 alin. (1); introduce alin. (3_1) la art. 8</i>
3	modificări prin	L. nr. 160/2015 Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 6/2015 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	M. Of. nr. 449/23 iun. 2015
			<i>aprobă O.G. nr. 6/2015</i>
4	modificări prin	L. nr. 272/2015 Lege privind modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	M. Of. nr. 842/12 nov. 2015
			<i>modifică art. 31 alin. (1)</i>
5	modificări prin	L. nr. 351/2015 Lege privind modificarea art. 27 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	M. Of. nr. 979/30 dec. 2015
			<i>modifică art. 27 alin. (1)</i>
6	completat prin	L. nr. 35/2017 Lege privind completarea art. 23 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	M. Of. nr. 214/29 mar. 2017
			<i>introduce alin.(4) la art. 23</i>
7	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 264/2017 Decizia nr. 264 din 27 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "în cazul în care conviețuiesc" din cuprinsul dispozițiilor art. 5 lit. c) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	M. Of. nr. 468/22 iun. 2017
			<i>sintagma "în cazul în care conviețuiesc" din cuprinsul dispozițiilor art. 5 lit. c)</i>

846